

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Ιουλίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2532

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 12360

Τροποποίηση Κανονισμού Λειτουργίας των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ -
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Έχοντας υπόψη:

1. Την περ. ε) της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2837/2000 «Ρύθμιση θεμάτων Ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, Τουρισμού και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 178/Α'), όπως ισχύει.

2. Το άρθρο 36 του ν. 3105/2003 «Τουριστική Εκπαίδευση και κατάρτιση, ρυθμίσεις για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 29/Α'), όπως ισχύει.

3. Το ν. 710/1977 «Περί Ξεναγών» (ΦΕΚ 283/Α'), όπως ισχύει.

4. Το άρθρο 4 του ν. 4109/2013 «Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα - Σύσταση Γενικής Γραμματείας για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 16/Α').

5. Το άρθρο 70 του ν. 4443/2016 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης Σύσταση Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 232/Α').

6. Το ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο Πρόγραμμα Διαύγεια και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 112/Α').

7. Το π.δ. 112/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Τουρισμού» (ΦΕΚ 179/Α') όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 παρ.5 του ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α') και ισχύει.

8. Το π.δ. 123/2016 «Ανασύσταση και μετονομασία Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας,

Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων» (ΦΕΚ 208/Α').

9. Το π.δ. 125/2016 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 210/Α').

10. Την υπ' αρ. 201408/Υ1/28.11.2016 απόφαση, του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Δημήτριο Μπαξεβανάκη» (ΦΕΚ 3818/Β').

11. Την υπ' αρ. 5129/21.03.2017 (ΑΔΑ: ΩΘΝΜ465ΧΘΟ-ΛΒΘ) απόφαση Υπουργού Τουρισμού «Συγκρότηση Γνωμοδοτικής Επιστημονικής Επιτροπής για θέματα Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 7195/25.04.2017 (ΑΔΑ: 9ΡΣΘ465ΧΘΟ-ΡΕΕ) όμοια απόφαση.

12. Την υπ' αρ. Τ/7662/17.10.2002 απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση Κανονισμού Λειτουργίας Σχολών Ξεναγών» (ΦΕΚ 1375/Β').

13. Την ανάγκη τροποποίησης του Κανονισμού Λειτουργίας των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού (ΦΕΚ 1375/Β').

14. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με τη με αριθμ. πρωτ. 12014/07.07.2017 εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143/Α') όπως ισχύει, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών - Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Τουρισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας των Σχολών -ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού ως ακολούθως:

Άρθρο 1
Τίτλος

Οι Σχολές Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού είναι μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικές Σχολές και φέρουν τον τίτλο «Σχολή Ξεναγών Υπουργείου Τουρισμού» με συμπλήρωση την έδρα της Σχολής.

Άρθρο 2
Σκοπός

Σκοπός και αποστολή των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού είναι η εκπαίδευση σπουδαστών

για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού στην Ελλάδα, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 και της περ. α) του άρθρου 2 του ν. 710/1977, όπως ισχύει.

Άρθρο 3 Διάρκεια

1. Η διάρκεια σπουδών στις Σχολές Ξεναγών περιλαμβάνει δύο (2) εκπαιδευτικά έτη θεωρητικής διδασκαλίας, διδασκαλίας σε μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής και εκπαιδευτικές εκδρομές.

2. Ο αριθμός σπουδαστών ανά τμήμα δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των σαράντα (40) και μικρότερος των δέκα πέντε (15). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού εγκρίνεται η λειτουργία τμημάτων με αριθμό σπουδαστών μεγαλύτερο των σαράντα (40) και μικρότερο των δέκα πέντε (15) ατόμων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ορίζονται οι Σχολές Ξεναγών που λειτουργούν κατ'έτος και εγκρίνονται η προκήρυξη εισαγωγής σπουδαστών, ο αριθμός των εισακτέων ανά Σχολή καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 4 Επιστημονική Επιτροπή

1. Αρμόδια για εκπαιδευτικά και επιστημονικά θέματα των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού είναι η Επιστημονική Επιτροπή του άρθρου 70 του ν. 4443/2016.

2. Έργο της Επιστημονικής Επιτροπής είναι η υποβολή προτάσεων για θέματα εκπαίδευσης ξεναγών, ιδίως η υποβολή προτάσεων για το πρόγραμμα σπουδών των Σχολών Ξεναγών, ο ορισμός ειδικοτήτων των προς πρόσληψη εκπαιδευτικών και η υπόδειξη εκπαιδευτικών συγγραμμάτων.

3. Η Επιστημονική Επιτροπή έχει ρόλο συμβουλευτικό και συγκαλείται από τον Πρόεδρο αυτής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο, κατά περίπτωση υπηρεσιακοί παράγοντες, οι Προϊστάμενοι

A. Απόφοιτοι Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου

Κριτήρια	Μόρια
1. Τυπική εκπαίδευση	
Βαθμός απολυτηρίου Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου	Μονάδες βαθμού απολυτηρίου x 10
2. Ξένες Γλώσσες	
α. Άριστη γνώση αγγλικής γλώσσας (επίπεδο Γ2/C2)	100
β. Άριστη γνώση γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής, γλώσσας (επίπεδο Γ2/C2)	200
γ. Άριστη γνώση μίας εκ των εξής γλωσσών: αλβανικής, βουλγαρικής, ρουμανικής, ρωσικής, τουρκικής, (επίπεδο Γ2/C2)	300
δ. Άριστη γνώση μίας εκ των εξής γλωσσών: αραβικής, αρμενικής, δανέζικης, εβραϊκής, ιαπωνικής, κινέζικης, κορεατικής, κροατικής, νορβηγικής, ολλανδικής, ουγγρικής, πολωνικής, πορτογαλικής, σερβικής, σλοβακικής, σουηδικής, τσέχικης, φινλανδική, και κάθε άλλης μη αναφερόμενης στις περ. α., β. και γ. (επίπεδο Γ2/C2)	400
3. Κοινωνικά κριτήρια	
Πολυτεκνία - Τριτεκνία	
Μέλη πολύτεκνων/τρίτεκνων οικογενειών (γονείς και τέκνα)	10

των Σχολών Ξεναγών, εκπρόσωποι του διδακτικού προσωπικού, των σπουδαστών και εκπρόσωποι συλλογικών φορέων.

Άρθρο 5 Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1. Στις Σχολές Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού γίνονται δεκτοί μετά από επιλογή:

α. Έλληνες υπήκοοι ή υπήκοοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον πληρούν τους όρους της προκήρυξης,

β. Αλλοδαποί υπήκοοι κρατών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον διαμένουν νομίμως στη χώρα και πληρούν τους όρους της προκήρυξης.

2. Τόσο οι υποψήφιοι υπήκοοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός Ελλάδας όσο και οι υποψήφιοι υπήκοοι κρατών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά την ελληνική γλώσσα και να είναι κάτοχοι πιστοποιητικού γλωσσομάθειας της ελληνικής γλώσσας επιπέδου Γ1/C1.

3. Οι προκηρυσσόμενες θέσεις για εισαγωγή σπουδαστών σε κάθε Σχολή, καλύπτονται σε ποσοστό 70% από αποφοίτους Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου και σε ποσοστό 30% από πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Όλοι οι υποψήφιοι, ανεξαρτήτως του τίτλου σπουδών που κατέχουν, πρέπει να έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση επιπέδου Γ2/C2, τουλάχιστον μιας (πέραν της ελληνικής) ξένης γλώσσας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 «Πιστοποίηση ξένης γλώσσας» του παρόντος.

Άρθρο 6 Τρόπος επιλογής - Μοριοδότηση

1. Η εισαγωγή υποψηφίων στις Σχολές Ξεναγών γίνεται κατόπιν μοριοδότησης των προσόντων των υποψηφίων ανά κατηγορία εκπαίδευσης.

2. Η σειρά εισαγωγής των υποψηφίων ανά κατηγορία εκπαίδευσης προκύπτει από το σύνολο των μορίων που συγκεντρώνουν, σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

Σε περίπτωση που ο βαθμός του τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αποτυπώνεται σε διαφορετική από την εικοσάβαθμη κλίμακα, θα γίνεται αναγωγή του σε εικοσάβαθμη κλίμακα.

Β. Απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Κριτήρια	Μόρια
1. Τυπική εκπαίδευση	
α. Βαθμός πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Μονάδες βαθμού τίτλου x 10
β. Πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων της αλλοδαπής της παρ. 2 του αρ. 14 του ν. 710/1977 όπως κάθε φορά ισχύει.	100
γ. Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (σε περίπτωση υποψηφίου που κατέχει πέραν του ενός τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών μοριοδοτείται μόνο ο ένας)	30
δ. Διδακτορικό δίπλωμα (μοριοδοτείται ένα δίπλωμα)	50
2. Ξένες Γλώσσες	
α. Άριστη γνώση αγγλικής γλώσσας (επίπεδο Γ2/C2)	100
β. Άριστη γνώση γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής, γλώσσας (επίπεδο Γ2/C2)	200
γ. Άριστη γνώση μίας εκ των εξής γλωσσών: αλβανικής, βουλγαρικής, ρουμανικής, ρωσικής, τουρκικής, (επίπεδο Γ2/C2)	300
δ. Άριστη γνώση μίας εκ των εξής γλωσσών: αραβικής, αρμενικής, δανέζικης, εβραϊκής, ιαπωνικής, κινέζικης, κορεατικής, κροατικής, νορβηγικής, ολλανδικής, ουγγρικής, πολωνικής, πορτογαλικής, σερβικής, σλοβακικής, σουηδικής, τσέχικης, φινλανδική, και κάθε άλλης μη αναφερόμενης στις περ. α., β. και γ. (επίπεδο Γ2/C2)	400
3. Κοινωνικά κριτήρια	
Πολυτεκνία - Τριτεκνία Μέλη πολύτεκνων/τρίτεκνων οικογενειών (γονείς και τέκνα)	10

3. Η άριστη γνώση της ξένης γλώσσας μοριοδοτείται για κάθε γλώσσα για την οποία ο υποψήφιος υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 7 της παρούσας.

4. Ο τελικός βαθμός του υποψηφίου ανά κατηγορία εκπαίδευσης προκύπτει από το άθροισμα όλων των μορίων που λαμβάνει, σύμφωνα με τα ανωτέρω κριτήρια. Οι σπουδαστές εισάγονται στη Σχολή Ξεναγών με βάση τον πίνακα κατάταξης ανά κατηγορία εκπαίδευσης, στον οποίο καταχωρούνται οι υποψήφιοι κατά φθίνουσα σειρά των μορίων τους.

Άρθρο 7

Πιστοποίηση ξένης γλώσσας

Η άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας σε επίπεδο Γ2/C2 αποδεικνύεται ως εξής:

- Με αναγνωρισμένα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2/C2 σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες που συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα Γλωσσομάθειας των Προκηρύξεων του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

- Με πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής.

- Με πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής.

Για την απόδειξη της άριστης γνώσης της ξένης γλώσσας απαιτείται η προσκόμιση πράξης ισοτιμίας του διπλώματος από τον ΔΟΑΤΑΠ.

- Με Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχει αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή, συνοδευόμενο από βεβαίωση για το επίπεδο της εκπαιδευτικής βαθμίδας στην οποία ανήκουν.

- Με Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2/C2.

- Με πιστοποιητικά αντίστοιχου επιπέδου Γ2/C2 άλλων φορέων (πανεπιστημίων ή μη) ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, εφόσον συνοδεύονται:

- από βεβαίωση του φορέα που το εξέδωσε, ότι τόσο ο φορέας όσο και το συγκεκριμένο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας είναι πιστοποιημένα από την αρμόδια προς τούτο υπηρεσία της οικείας χώρας, ή

- εάν δεν υπάρχει φορέας πιστοποίησης ή αναγνώρισης στην οικεία χώρα, απαιτείται βεβαίωση του αρμόδιου Υπουργείου της οικείας χώρας ή της Πρεσβείας της χώρας στην Ελλάδα, ότι τα πιστοποιητικά που χορηγούνται από τους παραπάνω φορείς σε τρίτους, οι οποίοι δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την επίσημη γλώσσα της οικείας χώρας, είναι αποδεκτά σε δημόσιες υπηρεσίες της αυτής χώρας, ως έγκυρα αποδεικτικά της γλώσσας σε άριστο επίπεδο.

Άρθρο 8 Διαδικασία επιλογής

1. Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται στις κατά τόπους Σχολές Ξεναγών ανά κατηγορία εκπαίδευσης εντός του διαστήματος που καθορίζεται από τη σχετική προκήρυξη.

Ειδικά για την κατηγορία των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι υποψήφιοι δηλώνουν την κατηγορία εκπαίδευσης, βάσει οποίας επιθυμούν να μοριοδοτηθούν.

Διπλή δήλωση επισύρει ποινή αποκλεισμού.

2. Την εποπτεία και την ευθύνη για την οργάνωση και την ομαλή διεξαγωγή της επιλογής υποψηφίων έχει το αρμόδιο τμήμα Ανωτέρων Σχολών και Σχολών Ξεναγών της Διεύθυνσης Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Υπουργείου Τουρισμού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ορίζονται τριμελείς επιτροπές που θα έχουν ως έργο τους α) τον δειγματοληπτικό έλεγχο σε όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας των αιτήσεων και β) την κατάρτιση του πίνακα επιτυχόντων.

4. Τα μόρια κάθε υποψηφίου ανακοινώνονται πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων. Δικαίωμα ένστασης επί του αριθμού των μορίων του έχει κάθε υποψήφιος προς κατάρτιση. Η ένσταση υποβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ανακοίνωση των μορίων. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού συγκροτείται τριμελής Επιτροπή για την εκδίκαση όλων των ενστάσεων.

5. Σε περίπτωση ισομοριοδότησης, προηγείται ο υποψήφιος που έχει περισσότερα μόρια στο κριτήριο 2 (Ξένες γλώσσες). Αν αυτά ισοβαθμούν, ο υποψήφιος που έχει περισσότερα μόρια στο κριτήριο 1 (Τυπική εκπαίδευση). Σε περίπτωση νέας ισομοριοδότησης η επιλογή γίνεται ύστερα από κλήρωση που πραγματοποιείται από Επιτροπή που ορίζει ο Υπουργός Τουρισμού.

6. Τα αποτελέσματα επιλογής επικυρώνονται από τον Υπουργό Τουρισμού και αναρτώνται στην Κεντρική Υπηρεσία, στις κατά τόπους Σχολές και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Τουρισμού.

7. Οι επιλεγέντες υποχρεούνται σε διάστημα πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έκδοση των αποτελεσμά-

των να καταθέσουν την αίτηση εγγραφής τους και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στη Σχολή, όπως ορίζονται στην προκήρυξη εισαγωγής. Οι θέσεις των επιλεγέντων που δεν θα ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής τους εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας θα καλύπτονται από τους επόμενους στη σειρά κατάταξης μορίων ανά κατηγορία εκπαίδευσης.

8. Η διαδικασία οριστικοποίησης των εγγραφών θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού.

Άρθρο 9 Φοίτηση

1. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ορίζεται η ημερομηνία έναρξης και λήξης του εκπαιδευτικού έτους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν δεν είναι δυνατή η υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος εντός του εγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού είναι δυνατόν να παρατείνεται το εκπαιδευτικό έτος.

2. Η φοίτηση στη Σχολή Ξεναγών είναι υποχρεωτική για το σύνολο του εκπαιδευτικού προγράμματος.

3. Η φοίτηση στις Σχολές Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού παρέχεται δωρεάν.

Άρθρο 10 Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

1. Το διετές εκπαιδευτικό πρόγραμμα των Σχολών Ξεναγών περιλαμβάνει:

Α) τη θεωρητική διδασκαλία και τις επισκέψεις στα μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής

Β) τις εκπαιδευτικές εκδρομές

Γ) τις εργασίες-ξεναγήσεις

Δ) τις γραπτές εξετάσεις

Ε) τις προφορικές διπλωματικές εξετάσεις.

Α. Διδασκόμενα μαθήματα και ώρες διδασκαλίας (θεωρητική διδασκαλία και επισκέψεις σε μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής):

ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΔΙΔ. ΩΡΕΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	ΔΙΔ. ΩΡΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧ. ΧΩΡΟΥΣ
1	Προϊστορική αρχαιολογία	80	20
2	Ιστορία του αρχαίου ελληνικού κόσμου	50	
3	Κλασική αρχαιολογία	120	60
4	Ο κόσμος της αρχαίας ελληνικής γραμματείας	20	
5	Ιστορία αρχαίου ελληνικού θεάτρου και αθλητισμού	20	
6	Ιστορία του βυζαντινού κόσμου	50	
7	Βυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη	100	30
8	Ιστορία και τέχνη λατινικών κυριαρχιών και οθωμανικής κυριαρχίας	40	5
9	Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου ελληνισμού	50	
10	Λαϊκή τέχνη και προβιομηχανικός πολιτισμός	25	5

11	Ιστορία της τέχνης. Νεοελληνική τέχνη και αρχιτεκτονική	45	15
12	Νεοελληνική γραμματεία	10	
13	Κοινωνική και οικονομική δομή της σύγχρονης Ελλάδας	20	
14	Γεωλογία -Παλαιοντολογία - Σπηλαιολογία	20	
15	Γεωγραφία - Ανθρωπογεωγραφία - Οικολογία	40	
16	Αρχαία ελληνική μυθολογία	10	
17	Ξεναγός και τεχνικές ξενάγησης	50	30
18	Τουριστική ανάπτυξη - Επιχειρήσεις - Τουριστική & Αρχαιολογική νομοθεσία	30	
	ΣΥΝΟΛΟ	780	165
			945

Η διδακτέα ύλη των διδασκόμενων μαθημάτων έχει ως εξής:

1. Προϊστορική αρχαιολογία

1.1. Εισαγωγικά: ορισμός και χρονολογικό πλαίσιο, κυριότερες θεωρίες, σύγχρονες μέθοδοι εντοπισμού, αποκάλυψης και χρονολόγησης, ιστορία της προϊστορικής έρευνας στην Ελλάδα.

1.2. Η παλαιολιθική εποχή: κύρια χαρακτηριστικά, παλαιολιθικές θέσεις στην Ελλάδα. Η παρουσία της μεσολιθικής εποχής στην Ελλάδα.

1.3. Η νεολιθική εποχή: κύρια χαρακτηριστικά και χρονολογικές υποδιαιρέσεις, οργάνωση των νεολιθικών οικισμών, υλικός πολιτισμός.

1.4. Η πρώιμη εποχή του χαλκού: οι πολιτισμοί που αναπτύχθηκαν στις μεγάλες γεωγραφικές ενότητες: πρωτοελλαδικός (ηπειρωτική Ελλάδα), πρωτοκυκλαδικός (Κυκλάδες), πρωτομινωικός (Κρήτη), πολιτισμός του ΒΑ Αιγαίου και της Τροίας.

1.5. Η μέση εποχή του χαλκού στην ηπειρωτική Ελλάδα και τις Κυκλάδες (μεσοελλαδική, μεσοκυκλαδική περίοδος).

1.6. Ο μινωικός πολιτισμός: ιστορική εξέλιξη, πολιτική, οικονομική και κοινωνική οργάνωση, ανακτορικά κέντρα, επαύλεις, οικισμοί, ταφική αρχιτεκτονική και ταφικές πρακτικές, τέχνη, γραφή, θρησκεία. Το φαινόμενο του «εκμινωισμού» στο Αιγαίο.

1.7. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός: ιστορική εξέλιξη, πολιτική, οικονομική και κοινωνική οργάνωση, ακροπόλεις και ανάκτορα, οικισμοί, ταφική αρχιτεκτονική και ταφικές πρακτικές, τέχνη, γραμμική γραφή Β, θρησκεία. Οι επαφές με τον κόσμο της Ανατολής.

1.8. Η ύστερη εποχή του χαλκού σε Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη, νησιά του βορειοανατολικού Αιγαίου και μικρασιατικά παράλια.

1.9. Το τέλος του μυκηναϊκού κόσμου.

1.10. Αναλυτική παρουσίαση των σημαντικότερων αρχαιολογικών χώρων με βάση το πρόγραμμα των εκδρομών, αλλά και ως τμήμα των προηγούμενων ενοτήτων.

2. Ιστορία του αρχαίου ελληνικού κόσμου

2.1. Η αρχαία ιστορία ως επιστήμη. Οι «βοηθητικές» επιστήμες της επιγραφικής και νομισματικής (παρουσίαση του υλικού, μεθοδολογικά εργαλεία). Δημιουργία και εξέλιξη της ελληνικής γραφής.

2.2. Παρουσίαση των βασικών χρονικών περιόδων και των σχετικών ιστορικών εξελίξεων.

- Γεωμετρική και αρχαϊκή περίοδος (10ος - 6ος αιώνας π.Χ.): η γέννηση της ελληνικής πόλης-κράτους, η εμφάνιση του νομίματος, κοινωνικές εξελίξεις και πολιτειακές μεταβολές.

- Κλασική περίοδος (5ος - 4ος αιώνας π.Χ.): Περσικοί πόλεμοι, Αθηναϊκή συμμαχία,

Πελοποννησιακός πόλεμος, Θηβαϊκή ηγεμονία, η εμφάνιση της Μακεδονίας, πολιτεύματα στον ελληνικό κόσμο.

- Ελληνιστική περίοδος (3ος - 1ος αιώνας π.Χ.): η εκστρατεία του Αλέξανδρου, η εποχή των διαδόχων, τα ελληνιστικά βασίλεια, οι Συμπολιτείες, η εμφάνιση των Ρωμαίων, η σταδιακή κατάκτηση του ελληνικού κόσμου.

- Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδος (1ος - 3ος αιώνας μ.Χ.): οι ρωμαϊκές επαρχίες του ελληνικού κόσμου, διοίκηση και ιδεολογία.

2.3. Παρουσίαση θεματικών ενοτήτων με παράλληλη τεκμηρίωση μέσω κειμένων και αρχαιολογικών καταλοίπων.

- Οικονομία (γεωργία, εμπόριο, βιοτεχνία).

- Κοινωνία (μεταξύ άλλων δουλεία, θέση γυναίκας, εκπαίδευση, φαινόμενα ευεργετισμού κατά τους ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους).

- Θρησκεία και λατρευτικές πρακτικές.

3. Κλασική αρχαιολογία

3.1. Εισαγωγή στην κλασική αρχαιολογία: ορισμός αντικειμένου, έννοια του κλασικού.

Μεθοδολογία προσέγγισης του υλικού αντικειμένου: ορισμός - περιγραφή - κατηγορίες - τυπολογία - τρόποι χρονολόγησης, μορφολογικής και αισθητικής αποτίμησης - λειτουργία και ερμηνεία του αντικειμένου - σημασία πιθανών συνευρημάτων και συγκριτικών πληροφοριών. Σχέση αρχαιολογίας με ιστορία τέχνης, αρχαία ιστορία, γεωγραφία, γεωλογία, μυθολογία και θρησκεία, επιγραφική και νομισματική.

3.2. Κατηγορίες αρχιτεκτονημάτων και αρχαιολογικός χώρος: έννοια και μέθοδος προσέγγισης ιερών, αγορών, νεκροταφείων, οικισμών, πόλεων, θεάτρων. Γενικά χαρακτηριστικά και ιδιοτυπίες. Περίοδοι αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού πολιτισμού.

Σύνδεση με μυκηναϊκό παρελθόν και αντίστοιχα με ετρουσκικό και ιταλικό πλαίσιο.

3.3. Συστηματική και αναλυτική παρουσίαση των περιόδων της α' χιλιετίας π.χ. (γεωμετρικής, αρχαϊκής, κλασικής, ελληνιστικής). Εξελικτική παρουσίαση της κεραμικής, αγγειογραφίας, πλαστικής και αρχιτεκτονικής, καθώς και αναφορά σε ενδεικτικά έργα μικροτεχνίας, νομισματοκοπίας, ζωγραφικής, ψηφιδωτών.

3.4. Επισκόπηση ρωμαϊκής τέχνης κατά τη ρεπουμπλικανική και την αυτοκρατορική περίοδο με έμφαση σε παραδείγματα από τα ελληνικά μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.

3.5. Οι λατρευτικές πρακτικές σε σχέση με τη μυθολογία.

- Η θρησκευτική εικονογραφία των αγγείων και των λοιπών μνημείων σε σχέση με τα κείμενα.

- Μυθικά θέματα σε αγγεία και λοιπά μνημεία.

- Βάσεις θρησκευτικών και αγγειογραφικών δεδομένων.

3.6. Παρουσίαση μεγάλων αρχαιολογικών χώρων με βάση το πρόγραμμα των εκδρομών.

Τρόποι συνολικής προβολής των μνημείων και ιεράρχηση της σημασίας τους σύμφωνα με την ιστορική τους διαδρομή στον συγκεκριμένο χώρο, καθώς και στο ευρύτερο ελληνικό ή μεσογειακό πλαίσιο. Πολλαπλές λειτουργίες σύνθετων χώρων.

4. Ο κόσμος της αρχαίας ελληνικής γραμματείας

4.1. Γλώσσα.

- Η αρχαία ελληνική γλώσσα (διάλεκτοι, κοινή). Αρχαίοι Έλληνες και σχέσεις με τις γλώσσες της Μεσογείου.

- Πάπυροι, περγαμνές και η αναπαραγωγή των αρχαίων κειμένων κατά τις μεταγενέστερες περιόδους.

4.2. Ποίηση.

- Τα Ομηρικά Έπη και ο κόσμος του Ομήρου. Αρχαιολογία και Όμηρος.

- Ο Ησίοδος και η καθημερινή ζωή της αρχαϊκής εποχής.

- Τραγική ποίηση: το μυθολογικό της υπόβαθρο και οι πολιτικές της προεκτάσεις.

- Η Κωμωδία στο πλαίσιο της κοινωνίας και της πολιτικής της εποχής της.

4.3. Φιλοσοφία.

- Προσωκρατικοί φιλόσοφοι.

- Πλάτων και Αριστοτέλης: οι πολιτειακές αντιλήψεις τους.

- Φιλοσοφικές σχολές (έμφαση στους χώρους διδασκαλίας).

4.4. Ιστορικοί και ρήτορες.

4.5. Περιηγητές και γεωγράφοι.

5. Ιστορία του αρχαίου ελληνικού θεάτρου και αθλητισμού

5.1. Θέατρο.

- Γέννηση και εξέλιξη του δράματος. Μεγάλοι δραματικοί ποιητές.

- Το αρχαίο ελληνικό θέατρο ως αρχιτεκτόνημα: οι απαρχές και η εξέλιξη του. Ωδεία και αμφιθέατρα.

- Η σχέση του θεάτρου με το χώρο. Η πόλις ως θέατρο. Θέατρα και ιερά. Σημαντικά θέατρα του ελληνικού κόσμου.

- Αρχαία ελληνική μουσική. Μουσικά όργανα.

- Δραματικοί και μουσικοί αγώνες. Το πρόγραμμα των αγώνων, η οργάνωσή τους, η συμμετοχή σε αυτούς, η πολιτική και κοινωνική σημασία τους σε τοπικό και πανελλήνιο επίπεδο.

- Άλλες χρήσεις των θεάτρων: διεξαγωγή συνελεύσεων, νέου τύπου θεάματα (μονομαχίες, θηριομαχίες, ναυμαχίες). Ο χριστιανισμός απέναντι στο θέατρο.

- Αναστηλώσεις θεάτρων. Σύγχρονες παραστάσεις σε αρχαία θέατρα και ωδεία.

5.2. Αθλητισμός.

- Η σημασία του αθλητισμού στους πρώιμους ιστορικούς και αρχαϊκούς χρόνους (πόλεμος, ταφικά έθιμα, λατρεία ηρώων).

- Στάδια και ιππόδρομοι, γυμνάσια, παλαίστρες.

- Τα αθλήματα και η προετοιμασία των αθλητών (σε συσχέτισμό με αρχαιολογικά ευρήματα και απεικονίσεις σε αγγεία).

- Αθλητικοί (γυμνικοί, ιππικοί) αγώνες σε τοπικό και πανελλήνιο επίπεδο. Το πρόγραμμα των αγώνων, η οργάνωσή τους, η συμμετοχή σε αυτούς και η σημασία τους.

- Ο αθλητισμός στην εκπαίδευση παιδιών και εφήβων, η κοινωνική σημασία.

- Αναβίωση αρχαίων ελληνικών αγώνων, οι Ολυμπιακοί αγώνες.

6. Ιστορία του βυζαντινού κόσμου

6.1. Η ιστορία και η ιστοριογραφία των βυζαντινών σπουδών.

6.2. Παρουσίαση των χρονικών περιόδων, των χαρακτηριστικών τους και των σχετικών ιστορικών εξελίξεων.

- Πρώιμη βυζαντινή εποχή (4ος - μέσα 7ου αι): από την ύστερη αρχαιότητα έως το Μεσαίωνα. Διαμόρφωση της αυτοκρατορίας. Οι μεγάλες μεταναστεύσεις των λαών. Η εποχή του Ιουστινιανού. Η εποχή του Ηρακλείου.

- Μέση βυζαντινή εποχή (μέσα 7ου -τέλη 11ου αι): από την εποχή των μετασχηματισμών στην ακμή και την κρίση του κράτους. Νέοι προσανατολισμοί. Εικονομαχία. Η εποχή της ακμής. Οι απαρχές της κρίσης.

- Ύστερη βυζαντινή εποχή (τέλη 11ου - 15ος αι): από την εποχή της στρατιωτικής αριστοκρατίας στην αποσύνθεση και την πτώση. Βυζάντιο και Δύση. Σταυροφορίες. Εσωτερικές και εξωτερικές ανακατατάξεις.

6.3. Παρουσίαση θεματικών ενοτήτων με τεκμηρίωση μέσω κειμενικών και αρχαιολογικών πηγών (νομίσματα, επιγραφές).

- Πολιτική ιδεολογία, πολίτευμα και πολιτειακοί θεσμοί. Η Εκκλησία. Κοινωνία και οικονομία.

Παιδεία και εκπαίδευση.

7. Βυζαντινή και μεταβυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη

7.1. Ορισμός και χρονικό πλαίσιο βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας. Αναφορά στην νέα ιδεολογία και σύνδεση με την ύστερη ρωμαϊκή τέχνη του 4ου αι. (ζωγραφική, απεικόνιση μορφών, κτιριολογία). Επιδράσεις στη διαμόρφωση της βυζαντινής τέχνης, ο ρόλος του χριστιανισμού, της Ανατολής και της κλασικής ελληνικής παράδοσης.

7.2. Αναλυτική παρουσίαση μορφών της ναοδομίας και της αρχιτεκτονικής μνημείων του Βυζαντίου αλλά

και περιοχών επιρροής του κατά τις περιόδους της βυζαντινής (πρωτοβυζαντινή, μεσοβυζαντινή, υστεροβυζαντινή) και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας με βάση το ιστορικό και θρησκευτικό πλαίσιο, καθώς και την κρατική πολιτική: τύποι ναών, αρχιτεκτονική εκκλησιαστική - μοναστηριακή, δημόσια κτίρια, οικισμοί, οχυρώσεις.

7.3. Συστηματική εξελικτική παρουσίαση ζωγραφικής, ψηφιδωτών και γλυπτικής κατά τις περιόδους της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας.

7.4. Στοιχεία θεματικά και καλλιτεχνικά μεταλλοτεχνίας, εκκλησιαστικών σκευών και εξαρτημάτων, μικροτεχνίας, χειρογράφων, βιβλιοδεσίας.

7.5. Παρουσίαση μνημείων του ελλαδικού χώρου με έμφαση στα συμπεριλαμβανόμενα κατά τις εκπαιδευτικές εκδρομές.

8. Ιστορία και τέχνη λατινικών κυριαρχιών και οθωμανικής κυριαρχίας

8.1. Η περίοδος των λατινικών κυριαρχιών.

- Ο διαμοιρασμός της βυζαντινής αυτοκρατορίας μετά το 1204: τα λατινικά κράτη.

- Πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα. Θεσμοί και οργάνωση των κοινοτήτων. Κοινωνία. Οικονομία. Σκέψη.

8.2. Πολιτισμικές μεταφορές ανάμεσα στη βυζαντινή και τη δυτική τέχνη.

- Πολεοδομική οργάνωση, φρουριακή και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική.

8.3. Η περίοδος της οθωμανικής κυριαρχίας.

- Πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα στη Βαλκανική χερσόνησο. Πολιτεία και θεσμοί.

Οργάνωση των ελληνικών κοινοτήτων. Κοινωνία. Οικονομία. Σκέψη.

8.4. Η τέχνη ανάμεσα στο Βυζάντιο, στις αραβικές, οθωμανικές καταβολές και στη Δύση.

9. Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου ελληνισμού

9.1. Ο πόλεμος της ανεξαρτησίας και οι απαρχές του Ελληνικού κράτους.

- Το διεθνές περιβάλλον κατά το 18ο και 19ο αιώνα (Διαφωτισμός, δημιουργία εθνικών κρατών).

- Πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα στη Βαλκανική χερσόνησο. Πολιτεία και θεσμοί. Οικονομία. Κοινωνία. Σκέψη.

9.2. Εδαφικές επεκτάσεις του ελληνικού κράτους, βαλκανικοί πόλεμοι, πρώτος παγκόσμιος πόλεμος, μεγαλοϊδεατισμός.

- Πολιτική, πολιτεία και θεσμοί. Οικονομία. Κοινωνία. Σκέψη.

9.3. Από τη Μικρασιατική καταστροφή έως το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και το τέλος του εμφυλίου πολέμου.

- Πολιτική, πολιτεία και θεσμοί. Οικονομία. Κοινωνία. Σκέψη.

9.4. Από τη μετεμφυλιακή Ελλάδα στην ευρωπαϊκή ένταξη.

- Πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα στην Ελλάδα και την Κύπρο. Εξωτερική πολιτική και η θέση της Ελλάδας στον μεταπολεμικό κόσμο. Οικονομία. Κοινωνία. Σύγχρονη σκέψη, επιστημονική και καλλιτεχνική παραγωγή.

10. Λαϊκή τέχνη και προβιομηχανικός πολιτισμός

10.1. Η Λαογραφία ως επιστήμη.

- Λαογραφία και ιστορία, κοινωνιολογία και κοινωνική ανθρωπολογία.

- Ελληνική λαογραφία: οι απαρχές και η συνέχεια μετά τα μέσα του 20ού αιώνα.

10.2. Ο αγροτικός βίος και η κοινοτική οργάνωση από τη οθωμανική κατάκτηση ως τα μέσα του 20ού αιώνα.

10.3. Λαογραφία και λαϊκή τέχνη.

- Παραδοσιακή αρχιτεκτονική και αρχοντικά.

- Η λαϊκή εικονογραφία ως συμβολικό σύστημα αναπαράστασης.

- Λαϊκή ζωγραφική (τοιχογραφίες, πίνακες).

- Λαϊκή γλυπτική - λιθανάγλυφα.

- Αγγειοπλαστική και αισθητικές αξίες της παραδοσιακής κοινωνίας.

- Ξυλογλυπτική σε κοσμικό και θρησκευτικό περιβάλλον.

- Μικροτεχνία, αργυροχρυσοχοΐα, κεντητική.

10.4 Παραδοσιακά επαγγέλματα και ο υλικός πολιτισμός τους.

11. Ιστορία της τέχνης. Νεοελληνική τέχνη και αρχιτεκτονική

11.1. Όροι και θεσμικό πλαίσιο.

- Ορισμοί της τέχνης, τέχνη, καλές τέχνες, υψηλή τέχνη και μαζική κουλτούρα.

- Ο ρόλος της τέχνης ως κοινωνικού και πολιτισμικού φαινομένου, το θεσμικό πλαίσιο (μουσεία, φορείς, ιδρύματα, κλπ.) το οποίο υποστηρίζει και διαμορφώνει την πολιτισμική ζωή.

11.2. Η Δυτική τέχνη από τον 15ο έως τον 19ο αιώνα. Συνοπτική παρουσίαση.

11.3. Η Δυτική τέχνη του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα.

- Νεωτερικότητα, αστική τάξη και εθνικά κράτη.

- Ακαδημαϊσμός, οριενταλισμός εμπρεσιονισμός και καλλιτεχνικά φαινόμενα του τέλους του 19ου και των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα στις χώρες της Δυτικής ευρώπης.

11.4. Η Επτανησιακή σχολή.

11.5. Φιλελληνισμός και εικονογραφία του αγώνα.

11.6. Η Σχολή του Μονάχου. 11.7.1900-1940:

- Προς τον ελληνικό μοντερνισμό.

- Ελληνικός μεσοπόλεμος.

11.8. Μεταπολεμική τέχνη - Σύγχρονη τέχνη.

11.9. Η αρχιτεκτονική μορφή σε σχέση με τη λειτουργία, την κατασκευή, την τεχνολογία και την ιδεολογία.

11.10. Η αρχιτεκτονική και ο νεοκλασικισμός.

- Η αρχιτεκτονική του νεοκλασικισμού στις χώρες της ευρώπης στο πλαίσιο του πολιτισμικού διακυβεύματος του Διαφωτισμού και των τεχνικών κατακτήσεων της βιομηχανικής επανάστασης.

- Ο ελληνικός νεοκλασικισμός, η υποδοχή του στην Ελλάδα και η επιβίωση του ως επίσημου αρχιτεκτονικού ρυθμού.

11.11. Επιβιώσεις στην αρχιτεκτονική.

- Το Βυζάντιο στη σύγχρονη αρχιτεκτονική.

- Παραδοσιακή αρχιτεκτονική και σύγχρονες εκφράσεις της.

11.12. Το «μοντέρνο κίνημα» και η υποδοχή του στην Ελλάδα του '30 και της μεταπολεμικής εποχής.

12. Νεοελληνική γραμματεία
- Εισαγωγή στη νεοελληνική λογοτεχνία.
  - Μεσαιωνική λογοτεχνία
  - Δημώδης παράδοση: ακριτικό έπος και ακριτικά τραγούδια, αυλική ποίηση
  - Δημώδεις ιπποτικές μυθιστορίες.
  - Χρονικά (Χρονικόν του Μορέως κ.ά).
  - Θρήνοι για την Αλωση.
  - Κρητική λογοτεχνία.
  - Ελληνικός Διαφωτισμός (Κοραΐς, Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαράς).
  - 19ος και 20ος αιώνας (Δ. Σούτσος, Α. Σούτσος, Παράσχος, Α. Ρ. Ραγκαβής, Λασκαράτος, Βαλαωρίτης, Ροΐδης, Παλαμάς, Παπαδιαμάντης, Ψυχάρης [και δημοτικισμός], Καρκαβίτσας, Καβάφης, Σικελιανός, Βάρναλης, Θεοτόκης, Καζαντζάκης, Μυριβήλης, Κόντογλου, Θεοτοκάς, Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος, Κάσδαγλης, Δημουλά).
13. Κοινωνική και οικονομική δομή της σύγχρονης Ελλάδας
- 13.1. Πολιτικοί θεσμοί.
- Το πολίτευμα, η Βουλή, τα κόμματα, η κυβέρνηση, η τοπική αυτοδιοίκηση, η εξωτερική πολιτική, η άμυνα, η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO.
- 13.2. Κοινωνική δομή.
- Η δημογραφική εξέλιξη, η κατανομή του πληθυσμού, η απασχόληση, η οικιστική διάρθρωση, το εκπαιδευτικό σύστημα, το σύστημα υγείας και πρόνοιας.
- 13.3. Οικονομική δομή.
- Διάρθρωση του εισοδήματος, ο πρωτογενής, ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας της παραγωγής, το εμπορικό ισοζύγιο, το δημόσιο χρέος, ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας, η δημοσιονομική πολιτική.
14. Γεωλογία - Παλαιοντολογία - Σηλαιολογία
- 14.1. Γεωλογία και γεωλογικοί χρόνοι.
- Λιθοσφαιρικές πλάκες και μεταξύ τους κίνηση. Γεωλογικά ενεργές ζώνες στην επιφάνεια της γης και κύρια χαρακτηριστικά τους.
  - Η Ελλάδα στο μέτωπο της σύγκρουσης της ευρασιατικής και της αφρικανικής πλάκας. Οι επιπτώσεις: προσανατολισμένοι ορεινοί όγκοι, σεισμικότητα, ηφαιστειακότητα.
  - Ανοδικές και καθοδικές κινήσεις τεκτονικού χαρακτήρα κατά τους ιστορικούς χρόνους. Χαρακτηριστικά πετρώματα και ορυκτά της Ελλάδας: δημιουργία, χρήση, εκμετάλλευση.
  - Η μαρτυρία των απολιθωμάτων για την ηλικία των πετρωμάτων καθώς και για τη μορφή του ελλαδικού χώρου κατά το πρόσφατο γεωλογικό παρελθόν.
- 14.2. Φυσική Γεωγραφία- Περίγραμμα διαδικασιών.
- Εισαγωγή στους παράγοντες διαμόρφωσης του γήινου ανάγλυφου. Ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες και εξειδίκευση στον ελλαδικό χώρο. Αποσάθρωση και Διάβρωση. Η δράση του νερού. Τα σπήλαια.
- 14.3. Γεωδιαδρομές - Γαιοπάγκα.
15. Γεωγραφία- Ανθρωπογεωγραφία-Οικολογία
- 15.1. Γεωγραφία.
- Εισαγωγικές έννοιες της γεωγραφίας. Η χαρτογράφηση στο παρελθόν και σήμερα. Φυσική γεωγραφία (όρη,

- πεδιάδες, ποταμοί, λίμνες, ακτές, κλίμα) και διοικητική διαίρεση της Ελλάδας (περιφέρειες, νομοί).
  - Χαρτογράφηση βασικών ελληνικών αρχαιολογικών χώρων.
  - Αρχαιολογικός χώρος και φυσικό/οικιστικό τοπίο.
- 15.2. Ανθρωπογεωγραφία.
- Πληθυσμός, πρόελευση, κατανομή στον χώρο.
  - Διάλεκτοι, ήθη και έθιμα κατά περιοχές.
- 15.3. Οικολογία
- Εισαγωγικά περί οικολογίας και οικοσυστημάτων.
  - Το ελληνικό περιβάλλον, χερσαίο και υδάτινο.
  - Ελληνική χλωρίδα (ειδική αναφορά στα βότανα που συνδέονται με την ελληνική μυθολογία και παράδοση).
  - Ελληνική πανίδα (ειδική αναφορά στα σπάνια και απειλούμενα είδη).
  - Δρυμοί, υδροβιότοποι, καλλιέργειες, σπάνια προϊόντα και προϊόντα με ονομασία προέλευσης.
  - Διαχείριση του περιβάλλοντος και των ενεργειακών πόρων: νομοθεσία, πολιτική, προβλήματα.
16. Αρχαία ελληνική μυθολογία
- 16.1. Θεογονία (ΗΣΙΟΔΟΣ, ΑΠΟΛΛΩΔΩΡΟΣ).
- Δημιουργία ανθρώπου.
  - Το δωδεκάθεο. Κύριες και δευτερεύουσες θεότητες.
- 16.2. Τα ταφικά έθιμα και οι αντιλήψεις για τη μεταθανάτιο ζωή - Μοίρες.
- Εισαγωγή στις βασικές μεθοδολογίες της επιστημονικής ερμηνείας των μύθων (τελετουργική/λειτουργική σχολή, ψυχάνλυση, δομισμός, σημειολογία).
  - Οι τρεις βασικοί κύκλοι. Τα κύρια στοιχεία.
- A. Τρωικός.
- B. Θηβαϊκός.
- Γ. Αργοναυτικός.
- Τέρατα και το υπερφυσικό στην ελληνική μυθολογία.
  - Βασικά στοιχεία της λατρείας (μαντεία, γιορτές, κοινωνικοί θεσμοί, ταφικά έθιμα) και η σχέση τους με την κοινωνική οργάνωση του αρχαίου κόσμου.
17. Ξεναγός και τεχνικές ξενάγησης
- 17.1. Άσκηση επαγγέλματος ξεναγού.
- Γενικά περί του επαγγέλματος του ξεναγού στην Ελλάδα.
  - Κατηγορίες εργασίας (πριβέ, γκρουπ, συνέξριο, κρουαζιέρα κ.λπ.) - μορφές περιήγησης (μονοήμερες, πολυήμερες, εξειδικευμένες περιηγήσεις, θεματικός τουρισμός) - διαδρομική ξενάγηση.
  - Πηγές πληροφοριών και ενημέρωσης ξεναγού.
- 17.2. Τεχνικές ξενάγησης και επικοινωνιακές δεξιότητες.
- Τεχνικές προφορικής παρουσίασης.
  - Τεχνικές επικοινωνίας.
  - Προσαρμογή ξενάγησης στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επισκεπτών.
  - Συντονισμός και προγραμματισμός ενημέρωσης των επισκεπτών.
  - Ξενάγηση και νέες τεχνολογίες.
- 17.3. Ερμηνεία και ανάδειξη υλικού καιάυλου πολιτισμού. Εφαρμογές μέσω ξενάγησης.
- Τεχνικές οργάνωσης δράσεων ερμηνείας και ξενάγησης με διαθεματικό περιεχόμενο.
  - Αφηγηματικότητα/Διαθεματικότητα.
- 17.4. Τοποθέτηση φωνής - Αγωγή λόγου - Ορθοφωνία.

18. Τουριστική ανάπτυξη - Επιχειρήσεις - Τουριστική και Αρχαιολογική νομοθεσία

18.1. Τουριστική ανάπτυξη στην Ελλάδα.

- Ιστορία της εξέλιξης της περιήγησης και του «τουρισμού».

- Διεθνής και ελληνική τουριστική αγορά.

- Διαχρονική εξέλιξη του τουριστικού κλάδου στην Ελλάδα. Κύρια χαρακτηριστικά του ελληνικού τουρισμού.

- Είδη και μορφές τουρισμού.

- Οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

- Διοίκηση του τουριστικού τομέα. Τουριστική προβολή της χώρας.

18.2. Τουριστική νομοθεσία.

- Τουριστική νομοθεσία στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Νομοθεσία που αφορά το επάγγελμα του ξεναγού.

- Κανονισμοί ασφαλείας και προστασίας του ταξιδιώτη.

18.3. Τουριστικές επιχειρήσεις.

- Τουριστικά γραφεία και διοργανωτές ταξιδιών (tour operators).

- Τουριστικά καταλύματα.

- Χώροι εστίασης και αναψυχής, καταστήματα.

- Συνεργασία ξεναγών/τουριστικών επιχειρήσεων.

18.4. Αρχαιολογική νομοθεσία.

- Νομοθεσία των αρχαιότερων και νεότερων μνημείων.

- Ο αρχαιολογικός νόμος.

B. Εκπαιδευτικές Εκδρομές.

1. Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής Ξεναγών συμπεριλαμβάνονται εκπαιδευτικές εκδρομές σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, μνημεία, ιστορικούς τόπους και αξιοθέατα της χώρας.

2. Οι ημέρες εκπαιδευτικών εκδρομών που πραγματοποιεί κάθε Σχολή καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος ανέρχονται σε εξήντα πέντε (65). Στην αρχή κάθε εκπαιδευτικού έτους, ο Προϊστάμενος της Σχολής, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες την σχετική ύλη καθηγητές, συντάσσει το αναλυτικό ημερολογιακό πρόγραμμα υλοποίησης των εκπαιδευτικών εκδρομών, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού.

3. Ο αριθμός ημερών των εκπαιδευτικών εκδρομών μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται έως 20%, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης του Προϊσταμένου της Σχολής.

4. Τα σημεία ενδιαφέροντος στα οποία θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη ανά περιοχή, καθορίζονται στο αναλυτικό ημερολογιακό πρόγραμμα της ανωτέρω υποπαραγράφου 2. Το πρόγραμμα των εκδρομών μπορεί να εμπλουτίζεται ή να προσαρμόζεται ανάλογα με τις αντικειμενικές συνθήκες (καιρικές συνθήκες, ωράριο λειτουργίας μουσείων και αρχαιολογικών χώρων κ.λ.π) με απόφαση του Προϊσταμένου της Σχολής, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες - συνοδούς καθηγητές.

5. Κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών εκδρομών, ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας υπολογίζεται σε έξι (6) διδακτικές ώρες ημερησίως με δυνατότητα προσαύξησης μέχρι δύο (2) διδακτικές ώρες.

6. Την εκπαιδευτική εκδρομή δύνανται να συνοδεύουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες - συνοδοί καθηγη-

τές ανάλογα με τους προς επίσκεψη αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, μουσεία, ιστορικούς τόπους και αξιοθέατα. Ο ακριβής αριθμός των συνοδών διδασκόντων και των ωρών απασχόλησης αυτών, καθορίζονται με την απόφαση της ανωτέρω υποπαραγράφου 2. Σε περίπτωση κωλύματος του/των διδασκόντα/διδασκόντων να συνοδεύσει/ουν την εκπαιδευτική εκδρομή, η συνοδεία μπορεί να ανατίθεται σε ξεναγό από την ελεύθερη αγορά.

157. Το πρόγραμμα των εκπαιδευτικών εκδρομών με σημαία ενδιαφέροντος ανά περιοχή και διάρκεια σε ημέρες ενδεικτικά, έχει ως ακολούθως:

1. ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΑΣ

Πολυήμερες εκδρομές

ΚΡΗΤΗ (9 ημέρες)

Χανιά (τάφοι Βενιζέλων, αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης, φαράγγι Σαμαριάς, Ξυλόσκαλο),

Ρέθυμνο (αρχαιολογικό μουσείο, Φορτέτζα, γύρος πόλης),

Μονή Αρκαδίου,

Ελεύθερνα (αρχαιολογικός χώρος, Μουσείο),

Ηράκλειο (αρχαιολογικό μουσείο, Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, τάφος Καζαντζάκη, γύρος πόλης, Αγία Αικατερίνη),

Κνωσός (αρχαιολογικός χώρος),

Φαιστός (αρχαιολογικός χώρος),

Αγία Τριάδα (αρχαιολογικός χώρος),

Γόρτυνα (Ωδείο, ναός Αγίου Τίτου, Ιερά, Πραιτώριο),

Αρχάνες (ανακτορικό συγκρότημα, αρχαιολογική συλλογή, μινωικό νεκροταφείο στο Φουρνί),

Μάλια (αρχαιολογικός χώρος),

Άγιος Νικόλαος (αρχαιολογικό μουσείο, Παναγιά Κερά Κριτσάς, Λατώ, Ελούντα, Σπιναλόγκα),

Κάτω Ζάκρος (αρχαιολογικός χώρος),

Φοινικόδασος Βάι, Μονή Τοπλού,

Γουρνιά (αρχαιολογικός χώρος).

ΡΟΔΟΣ - ΚΩΣ - ΠΑΤΜΟΣ - ΣΑΜΟΣ (6 ημέρες)

Ρόδος (γύρος πόλης, αρχαία Ακρόπολη, μεσαιωνική πόλη, αρχαιολογικό μουσείο, Καλλιθέα, Ακρόπολη Λίνδου, Αρχαία Ιαλυσός, μονή Φιλερήμου, αρχαιολογικός χώρος Καμείρου, Κοιλιάδα Πεταλούδων),

Κως (γύρος πόλης, πλάτανος του Ιπποκράτη, Casa Romana, αρχαιολογικό μουσείο, Ασκληπιείο),

Πάτμος (σπήλαιο Αποκάλυψης, μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου),

Σάμος (Ηραίο, Ευπαλίνειο όρυγμα, Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέως, Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου).

ΜΥΚΟΝΟΣ - ΔΗΛΟΣ - ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (3 ημέρες)

Σαντορίνη (Ακρωτήριο, Αρχαία Θήρα, Μουσείο Προϊστορικής Θήρας, αρχαιολογικό μουσείο, επίσκεψη σε Οينوποιείο, Οία, περίπλους Ηφαιστείου, περιήγηση στα Φηρά),

Μύκονος (αρχαιολογικό μουσείο, Παραπορτιανή),

Δήλος (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο)..

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ (10 ημέρες)

Αμπελάκια (αρχοντικό Σβαρτς),

Δίον (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Βέροια (γύρος πόλης, αρχαιολογικό μουσείο, Βυζαντινό Μουσείο, ναός Χριστού),

Αιανή Κοζάνης (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Καστοριά (Βυζαντινό Μουσείο, Άγιοι Ανάργυροι, Άγιος Στέφανος, Κουμπελίδικη, Άγιος Νικόλαος Κασνίτζη, Ταξιάρχης Μητροπόλεως, Μαυριώτισσα) - Δισπηλιό (ανασκαφικό πάρκο),

Θεσσαλονίκη (γύρος πόλης, Ροτόντα, αψίδα Γαλερίου, ανάκτορο Γαλερίου, Ρωμαϊκή Αγορά, μονή Βλατάδων, Όσιος Δαβίδ, Άγιος Νικόλαος Ορφανός, Άγιοι Απόστολοι, Άγιος Δημήτριος, Αχειροποίητος, Αγία Σοφία, Παναγία Χαλκίων, Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Λευκός Πύργος, οθωμανικά μνημεία, Εβραϊκό Μουσείο, Μουσείο Κεμάλ Ατατούρκ, Μουσεία Σύγχρονης Τέχνης),

Πέλλα (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Βεργίνα (βασιλικό τάφοι, θέατρο, ανάκτορο), Αμφίπολη (αρχαιολογικό μουσείο, Γυμνάσιο, βασιλικές, Λέων),

Φίλιπποι (βασιλικές Α και Β, οκτάγωνο, Αγορά, θέατρο, βασιλική μουσείου, αρχαιολογικό μουσείο, βαπτιστήριο Λυδίας),

Καβάλα (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης), Θάσος (αρχαιολογικό μουσείο, Αρχαία Αγορά, λιμάνι, τείχη και πύλες, θέατρο),

Ξάνθη (γύρος πόλης), Κομοτηνή (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης), Αλεξανδρούπολη (Εθνολογικό Μουσείο Θράκης), Σαμοθράκη (Ιερό Μεγάλων Θεών, αρχαιολογικό μουσείο, λαογραφικό μουσείο, παραδοσιακός οικισμός, καταρράκτες, πηγές, πύργοι)

Δέλτα Έβρου (Υδροβιότοπος - Κέντρο Ενημέρωσης). ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (8 ημέρες)

Ναύπακτος, Μεσολόγγι (γύρος πόλης), Άρτα (μονή Βλαχερνών, Κάτω Παναγιά, Άγιος Βασίλειος, Αγία Θεοδώρα, Παρηγορήτισσα, γεφύρι Άρτας, αρχαιολογικό μουσείο, Κάστρο, ιστορικό κέντρο),

Νικόπολη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Ιωάννινα (αρχαιολογικό μουσείο, Βυζαντινό Μουσείο, Κάστρο, μονή Φιλανθρωπινών, μονή Αγίου Νικολάου Ντίλιου και οικία Αλή Πασά στο Νησί, Σπήλαιο Περάματος, Μουσείο Αργυροχοΐας),

Ζαγόρια (Μικρό και Μεγάλο Πάπιγκο, μονή Σπηλιώτισσας, Αρίστη, Βίκος, Βίτσα, Μονοδένδρι),

Δωδώνη (ιερό του Διός, θέατρο), Κέρκυρα (Αχίλλειο, παλαιό Φρούριο, Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουნიώτισσας, Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, ιστορικό κέντρο, Άγιος Σπυρίδωνας, αρχαιολογικό μουσείο, ναός Ιάσωνος και Σωσίπατρου, Παλαιοκαστρίτσα, Μον Ρεπό),

Ηγουμενίτσα (αρχαιολογικό μουσείο), Νεκρομαντείο Αχέροντα (αρχαιολογικός χώρος), Κασσώπη (αρχαιολογικός χώρος).

ΒΟΛΟΣ - ΜΕΤΕΩΡΑ (3 ημέρες) Βόλος (Δημητριάδα, γύρος πόλης, αρχαιολογικό μουσείο, Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας, Ανακασιά - οικία Κοντού, Μουσείο της πόλης του Βόλου),

Πήλιο (Μακρινίτσα, Πορταριά), Διμήνη (αρχαιολογικός χώρος), Σέσκλο (αρχαιολογικός χώρος),

Λάρισα (Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας), Μετέωρα (μονή Βαρλαάμ, μονή Αγίας Τριάδας, μονή Αγίου Νικολάου Ανάπαυσα, μονή Ρουσάνου, μονή Αγίου Στεφάνου, μονή Μεγάλου Μετέωρου), Θερμοπύλες.

ΔΕΛΦΟΙ (2 ημέρες) Μονή Οσίου Λουκά, Αμφισσα (Αρχαιολογικό Μουσείο, Χάρμαινα), Γαλαξίδι (Ναυτικό Μουσείο), Δελφοί (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο, οικία Σικελιανού).

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ I (5 ημέρες) Νεμέα (στάδιο, ιερό, αρχαιολογικό μουσείο), Αργός (Ηραίο, θέατρο Αργούς, αρχαιολογικό μουσείο, Πελοποννησιακό Βυζαντινό Μουσείο), Τρίπολη (αρχαιολογικό μουσείο), Βάσσειες (ναός Επικούρειου Απόλλωνα), Μεγαλόπολη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Τεγέα (αρχαιολογικό μουσείο),

Ολυμπία (αρχαιολογικός χώρος, αρχαιολογικό μουσείο, Μουσείο της Ιστορίας των Ολυμπιακών Αγώνων της Αρχαιότητας, Μουσείο της Ιστορίας των Ανασκαφών), Πύργος (αρχαιολογικό μουσείο),

Πάτρα (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης), Σικυών (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο). ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ II (6 ημέρες)

Επίδαυρος (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο, θέατρο),

Σπάρτη (Ακρόπολη, αρχαιολογικό μουσείο, Μουσείο Ελιάς και Λαδιού, ιερό Όρθιας Αρτέμιδος, Αμυκλαίο), Μυστράς (Μητρόπολη, Μουσείο, Ευαγγελίστρια, Άγιοι Θεόδωροι, Οδηγήτρια-Αφεντικό),

Περίβλεπτος, Παντάνασσα, τείχη, οικίες και αρχοντικά, παλάτια, Αγία Σοφία, Άγιος Νικόλαος),

Μονεμβασία (κάστρο, Αγία Σοφία, οικία Γ. Ρίτσου, Ελκόμενος, Άγιος Νικόλαος, μουσείο), Καλαμάτα (αρχαιολογικό μουσείο, Άγιοι Απόστολοι), Μεσσήνη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Χώρα (ανάκτορο Νέστορος, αρχαιολογικό μουσείο), Μεθώνη (κάστρο).

ΑΡΓΟΛΙΔΑ (2 ημέρες) Μυκήνες (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Τίρυνθα (αρχαιολογικός χώρος), Λέρνα (αρχαιολογικός χώρος), Άργος (βυζαντινό μουσείο), Ναύπλιο (ιστορικό κέντρο, Παλαμήδι, αρχαιολογικό μουσείο, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα).

Μονοήμερες εκδρομές Μαραθώνας (τύμβος, νεκροταφεία, αρχαιολογικό μουσείο) - Αμφιάρειο (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Θήβα (αρχαιολογικό μουσείο) - Ορχομενός (Μυκηναϊκός τάφος, θέατρο, ναός Σκριπούς),

Ελευσίνα (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο) - Φρούριο Ελευθερών,

Χαλκίδα (Μουσείο Αρέθουσα), Σούνιο (αρχαιολογικός χώρος) - Λαύριο (αρχαιολογικό μουσείο, αρχαία μεταλλεία) -

Θορικός (αρχαιολογικός χώρος), Αίγινα (αρχαιολογικός χώρος Κολώνας και μουσείο, ναός Αφαίας και μουσείο, Όμορφη Εκκλησιά),

Κόρινθος (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο) - Ισθμία (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο) - Περαχώρα (αρχαιολογικός χώρος), Βραυρώνα (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο) - Ραμνούς (αρχαιολογικός χώρος), Βυζαντινή Αττική (μονή Καισαριανής, μονή Δαφνίου), Ιστορικό Κέντρο Αθήνας - Πλάκα (2 μονοήμερες περιηγήσεις).

2. ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πολυήμερες εκδρομές
ΚΡΗΤΗ (9 ημέρες)
Χανιά (τάφος Βενιζέλων, αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης, φαράγγι Σαμαριάς, Ξυλόσκαλο), Ρέθυμνο (αρχαιολογικό μουσείο, Φορτέτζα, γύρος πόλης), Μονή Αρκαδίου, Ελεύθερνα (αρχαιολογικός χώρος, μουσείο), - Ηράκλειο (αρχαιολογικό μουσείο, Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, τάφος Καζαντζάκη, γύρος πόλης, Αγία Αικατερίνη), Κνωσός (αρχαιολογικός χώρος), Φαιστός (αρχαιολογικός χώρος), Αγία Τριάδα (αρχαιολογικός χώρος), Γόρτυνα (Ωδείο, ναός Αγίου Τίτου, Ιερά, Πραιτώριο), Αρχάνες (ανακτορικό συγκρότημα, αρχαιολογική συλλογή, μινωικό νεκροταφείο στο Φουρνί), Μάλια (αρχαιολογικός χώρος), Άγιος Νικόλαος (αρχαιολογικό μουσείο, Παναγιά Κερά Κριτσάς, Λατώ, Ελούντα, Σπιναλόγκα), Κάτω Ζάκρος (αρχαιολογικός χώρος), Φοινικόδασος Βάι, Μονή Τοπλού, Γουρνιά (αρχαιολογικός χώρος).
ΡΟΔΟΣ - ΚΩΣ - ΠΑΤΜΟΣ - ΣΑΜΟΣ (6 ημέρες)
Ρόδος (γύρος πόλης, αρχαία Ακρόπολη, μεσαιωνική πόλη, αρχαιολογικό μουσείο, Καλλιθέα, Ακρόπολη Λίνδου, Αρχαία Ιαλυσός, μονή Φιλερήμου, αρχαιολογικός χώρος Καμείρου, Κοιλιάδα Πεταλούδων), Κως (γύρος πόλης, πλάτανος του Ιπποκράτη, Casa Romana, αρχαιολογικό μουσείο, Ασκληπιείο), Πάτμος (σπήλαιο Αποκάλυψης, μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου), Σάμος (Ηραίο, Ευπαλίнейο όρυγμα, Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέως, Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου).
ΜΥΚΟΝΟΣ - ΔΗΛΟΣ - ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (3 ημέρες)
Σαντορίνη (Ακρωτήρι, Αρχαία Θήρα, Μουσείο Προϊστορικής Θήρας, αρχαιολογικό μουσείο, επίσκεψη σε Οινοποιείο, Οία, περίπλους Ηφαιστείου, περιήγηση στα Φηρά), Μύκονος (αρχαιολογικό μουσείο, Παραπορτιανή), Δήλος (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο).
ΑΤΤΙΚΗ-ΕΥΒΟΙΑ (10 ημέρες)
Χαλκίδα (Μουσείο Αρέθουσα), Αθήνα (γύρος πόλης - ιστορικό κέντρο - Πλάκα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Ακρόπολη, Μουσείο Ακρόπολης, Αρχαία Αγορά και Μουσείο Αγοράς, Ρωμαϊκή Αγορά, Βιβλιοθήκη Αδριανού, Κεραμεικός και Μουσείο Κεραμεικού, Βυζαντινό Μουσείο, Μουσείο Μπενάκη, Κυκλαδικό Μουσείο, Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης, Εθνική Πινακοθήκη, Γλυπτοθήκη, Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης),

Αττική (Καισαριανή, Δαφνί, Ελευσίνα, Μαραθώνας, Ραμνούς, Βραυρώνα, Σούνιο, Λαύριο, Θορικός, Αίγινα).
ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (8 ημέρες)

Καστοριά (Βυζαντινό Μουσείο, Άγιοι Ανάργυροι, Άγιος Στέφανος, Κουμπελιδίκη, Άγιος Νικόλαος Κασνίτζη, Ταξιάρχης Μητροπόλεως, Μαυριώτισσα) - Δισπηλιό (ανασκαφικό πάρκο),

Αιανή Κοζάνης (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο), Ζαγόρια (Μικρό και Μεγάλο Πάπιγκο, μονή Σπηλιώτισσας, Αρίστη, Βίκος, Βίτσα, Μονοδένδρι),

Ιωάννινα (αρχαιολογικό μουσείο, Βυζαντινό Μουσείο, Κάστρο, μονή Φιλανθρωπινών, μονή Αγίου Νικολάου Ντίλιου και οικία Αλή Πασά στο Νησί, Σπήλαιο Περάματος, Μουσείο Αργυροχοΐας),

Δωδώνη (Ιερό Διός, θέατρο),

Κέρκυρα (Αχιλλείο, ιστορικό κέντρο, παλαιό φρούριο, Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουνιώτισσας, Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, αρχαιολογικό μουσείο, ναός Ιάσωνα και Σωσίπατρου, Άγιος Σπυρίδωνας, Παλαιοκαστρίτσα, Μον Ρεπό),

Νεκρομαντείο Αχέροντα (αρχαιολογικός χώρος),

Κασσώπη (αρχαιολογικός χώρος),

Νικόπολη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Άρτα (μονή Βλαχερνών, Κάτω Παναγιά, Άγιος Βασίλειος, Αγία Θεοδώρα, Παρηγορήτισσα, γεφύρι Άρτας, αρχαιολογικό μουσείο, κάστρο, ιστορικό κέντρο).

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ I (7 ημέρες)

Ισθμία (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο)

Κόρινθος (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Επίδαυρος (αρχαιολογικός χώρος, θέατρο, αρχαιολογικό μουσείο),

Ναύπλιο (ιστορικό κέντρο, Παλαμήδι, αρχαιολογικό μουσείο, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα),

Τίρυνθα (αρχαιολογικός χώρος),

Άργος (Ηραίο, θέατρο, αρχαιολογικό μουσείο, Βυζαντινό Μουσείο Άργους)

Μυκίνες (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Νεμέα (στάδιο, ιερό, αρχαιολογικό μουσείο),

Τρίπολη (αρχαιολογικό μουσείο),

Σπάρτη (Ακρόπολη, αρχαιολογικό μουσείο, Μουσείο Ελιάς και Λαδιού, Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος, Αμυκλαίο),

Μυστράς (Μητρόπολη, μουσείο, Ευαγγελίστρια, Άγιοι Θεόδωροι, Οδηγήτρια-Αφεντικό),

Περίβλεπτος, Παντάνασσα, Αγία Σοφία, Άγιος Νικόλαος, τείχη, οικίες και αρχοντικά, παλάτια),

Μονεμβασία (κάστρο, Αγία Σοφία, Οικία Γ. Ρίτσου, Ελκόμενος, Άγ. Νικόλαος, μουσείο).

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ II (7 ημέρες)

Σικυών (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Ναύπακτος,

Πάτρα (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης),

Πύργος (αρχαιολογικό μουσείο),

Ολυμπία (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο, Μουσείο της Ιστορίας των Ολυμπιακών Αγώνων της Αρχαιότητας, Μουσείο Ιστορίας των Ανασκαφών),

Μεγαλόπολη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),

Τεγέα (αρχαιολογικό μουσείο),

Βάσσης (ναός Επικούρειου Απόλλωνα),

Καλαμάτα (αρχαιολογικό μουσείο, Άγιοι Απόστολοι),

Μεσσήνη (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),
Μεθώνη (κάστρο),
Χώρα (Ανάκτορο Νέστορα, αρχαιολογικό μουσείο).
ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ (7 ημέρες)
Βόλος (Δημητριάδα, γύρος πόλης, αρχαιολογικό μου-
σείο, Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας, Ανακασιά - Οικία
Κοντού, Μουσείο της πόλης του Βόλου),
Πήλιο (Μακρινίτσα, Πορταριά),
Διμήνι (αρχαιολογικός χώρος),
Σέσκλο (αρχαιολογικός χώρος),
Λάρισα (Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας)
Μετέωρα (μονή Βαρλαάμ, μονή Αγίας Τριάδας, μονή
Αγίου Νικολάου Ανάπαυσα, μονή Ρουσάνου, μονή Αγίου
Στεφάνου, μονή Μεγάλου Μετέωρου),
Αμπελάκια (Αρχοντικό Σβάρτς),
Θερμοπύλες,
Άμφισσα (αρχαιολογικό μουσείο, Χάρμαινα),
Γαλαξίδι (Ναυτικό Μουσείο)
Δελφοί (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο, οικία Σι-
κελιανού),
Μονή Οσίου Λουκά,
Θήβα (αρχαιολογικό μουσείο).
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ (3 ημέρες)
Φίλιπποι (Βασιλικές Α και Β, Οκτάγωνο, Αγορά, Θέατρο,
Βασιλική Μουσείου, αρχαιολογικό μουσείο, Βαπτιστήριο
Λυδίας),
Καβάλα (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης),
Θάσος (αρχαιολογικό μουσείο, Αρχαία Αγορά, λιμάνι,
τείχη και πύλες, θέατρο),
Ξάνθη (γύρος πόλης),
Άβδηρα (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),
Κομοτηνή (αρχαιολογικό μουσείο, γύρος πόλης),
Αλεξανδρούπολη (Εθνομολογικό Μουσείο Θράκης), Σα-
μοθράκη (Ιερό Μεγάλων Θεών, αρχαιολογικό μουσείο,
Λαογραφικό Μουσείο, παραδοσιακός οικισμός, καταρ-
ράκτες, πηγές, Πύργοι)
Δέλτα Έβρου (Υδροβιότοπος-Κέντρο Ενημέρωσης).
Μονοήμερες εκδρομές
Δίον (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),
Βεργίνα (Βασιλικοί Τάφοι, θέατρο, ανάκτορο), Βέροια
(γύρος πόλης, αρχαιολογικό μουσείο, Βυζαντινό Μου-
σείο, Ναός Χριστού),
Πέλλα (αρχαιολογικός χώρος και μουσείο),
Αμφίπολη (αρχαιολογικό μουσείο, Γυμνάσιο, Βασιλι-
κές, Λέων), Δράμα (αρχαιολογικό μουσείο),
Χαλκιδική (Όλυμθος, Πολύγυρος, Ιερισσός, Ουρανού-
πολη, περίπλους Αγίου Όρους),
Θεσσαλονίκη Γύρος πόλης (1 ημέρα περιήγησης).
Γ. Εργασίες - Ξεναγήσεις
Κάθε σπουδαστής υποχρεούται στην ανάληψη και εκ-
πόνηση τεσσάρων (4) εργασιών ξενάγησης (μουσείο,
μνημείο, αρχαιολογικός χώρος, διαδρομή) τις οποίες
παρουσιάζει κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών εκ-
δρομών (μονοήμερες, πολυήμερες) ή των επισκέψεων
σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της έδρας της
Σχολής. Τις εργασίες κρίνει, ως προς την πληρότητα και
αρτιότητα τους, ο αναθέτων αυτές διδάσκων.
Οι εργασίες ξενάγησης κρίνονται με τον χαρακτηρισμό
«επιτυχής» ή «ανεπιτυχής». Η εργασία και η αξιολόγηση

της παραδίδονται σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, στη
Γραμματεία της Σχολής και σημειώνονται στο Ατομικό
Δελτίο του σπουδαστή. Σε περίπτωση κατά την οποία
εργασία ξενάγησης κριθεί ανεπιτυχής, ο σπουδαστής
υποχρεούται να επαναλάβει εργασία της ίδιας ενότητας
(μουσείο, μνημείο, αρχαιολογικός χώρος, διαδρομή) σε
επόμενη εκπαιδευτική εκδρομή.

Δ. Εξετάσεις - Εξεταστικές Περίοδοι- Βαθμολογία

1. Οι εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα είναι γραπτές και
διενεργούνται στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού έτους με
μέριμνα του Προϊσταμένου της Σχολής.

2. Η βαθμολογική κλίμακα των εξετάσεων είναι από
μηδέν (0) έως είκοσι (20) με βάση επιτυχίας το δώδε-
κα (12). Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις έχουν οι
σπουδαστές που δεν υπερβαίνουν το όριο απουσιών
του άρθρου 13 της παρούσας απόφασης.

3. Σπουδαστής, που για οποιοδήποτε λόγο δεν προ-
σέλησε σε εξέταση μαθήματος ή απέτυχε στη γραπτή
εξέταση, μπορεί να εξεταστεί σε δύο (2) επαναληπτικές
εξετάσεις ανά μάθημα, οι οποίες διενεργούνται με ευθύ-
νη του Προϊστάμενου της Σχολής κατά την έναρξη και
τη λήξη του επόμενου εκπαιδευτικού έτους.

4. Αποτυχών σπουδαστής στην τρίτη γραπτή εξέταση
μαθήματος απορρίπτεται, διατηρεί όμως το δικαίωμα
επανεγγραφής στη Σχολή φοίτησης του, κατά την αμέ-
σως επόμενη και μόνο εκπαιδευτική περίοδο εφόσον
έχει ολοκληρώσει το πρόγραμμα θεωρητικής διδασκα-
λίας και εκπαιδευτικών εκδρομών, με την υποχρέωση
παρακολούθησης και εξέτασης στο μάθημα ή στα μα-
θήματα που έχει απορριφθεί.

5. Σπουδαστής που καταλαμβάνεται να αντιγράψει
από βιβλία ή σημειώσεις ή από γραπτό σπουδαστή ή
να συνεννοείται με άλλον ή άλλους σπουδαστές ή να
παρεμποδίζει τη ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων μη-
δενίζεται. Στη διάρκεια των εξετάσεων απαγορεύεται η
χρήση κινητών τηλεφώνων και ηλεκτρονικών συσκευών.

6. Κάθε διδάσκων διατηρεί το δικαίωμα των πρόχειρων
γραπτών ασκήσεων την ώρα της διδασκαλίας για τον
έλεγχο της απόδοσης των σπουδαστών και τον βαθμό
αφομοίωσης των διδαχθέντων.

7. Στους διδάσκοντες παρέχεται η δυνατότητα ανάθε-
σης στους σπουδαστές εργασιών υποστηρικτικών των
εκπαιδευτικών εκδρομών.

8. Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων αναρτώ-
νται με μέριμνα του Προϊσταμένου της Σχολής.

9. Ο βαθμός αποφοίτησης προκύπτει από τον μέσο
όρο των γραπτών εξετάσεων και αναγράφεται επί του
διπλώματος.

Ε. Προφορικές Διπλωματικές Εξετάσεις

1 Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής περιόδου, με ευθύνη
του Προϊσταμένου της Σχολής, διοργανώνονται οι προ-
φορικές διπλωματικές εξετάσεις.

2. Δικαίωμα συμμετοχής στις προφορικές διπλωματι-
κές εξετάσεις έχουν όσοι σπουδαστές:

α) έχουν επιτύχει σε όλες τις γραπτές εξετάσεις.

β) δεν υπερβαίνουν τα όρια απουσιών (άρθρο 13).

γ) έχουν εκπονήσει επιτυχώς τις 4 εργασίες ξενάγησης.

3. Οι προφορικές διπλωματικές εξετάσεις διενεργού-
νται από τριμελή εξεταστική Επιτροπή που συγκροτείται

από τον Υπουργό Τουρισμού, αποτελούμενη από ένα (1) μέλος ΔΕΠ ή ερευνητή ειδικότητας αρχαιολογίας, ένα (1) μέλος ΔΕΠ ή ερευνητή ειδικότητας ιστορίας και έναν (1) ξεναγό.

4. Κατά τις προφορικές διπλωματικές εξετάσεις, οι σπουδαστές αναπτύσσουν προφορικά θέμα ξεναγικού ενδιαφέροντος (π.χ παρουσίαση μουσείου, αρχαιολογικού χώρου, μνημείου κ.λ.π.) από κατάλογο θεμάτων που συντάσσει η τριμελής εξεταστική Επιτροπή και παραδίδει στη Γραμματεία της Σχολής προς ενημέρωση των σπουδαστών, 15 ημέρες τουλάχιστον πριν τη διεξαγωγή των προφορικών διπλωματικών εξετάσεων.

5. Στις προφορικές διπλωματικές εξετάσεις κρίνονται η ικανότητα του σπουδαστή στη μετάδοση των γνώσεων που απέκτησε, η συνθετική του ικανότητα, ο τρόπος και η τεχνική της παρουσίασης και εν γένει η ικανότητα του να ασκήσει με επιτυχία το επάγγελμα του ξεναγού.

6. Μετά την ολοκλήρωση των προφορικών διπλωματικών εξετάσεων η τριμελής εξεταστική Επιτροπή συντάσσει «Έκθεση Αξιολόγησης» για το σύνολο των συμμετεχόντων σπουδαστών, στην οποία αναγράφεται ο χαρακτηρισμός «επιτυχής» ή «ανεπιτυχής» ανάλογα με την επίδοση του σπουδαστή και την οποία παραδίδει στη Γραμματεία της Σχολής.

7. Σπουδαστής, που αποτυγχάνει στις προφορικές διπλωματικές εξετάσεις, δύναται να εξεταστεί άλλη μία (1) φορά στην αμέσως επομένη διενέργεια προφορικών διπλωματικών εξετάσεων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο σπουδαστής διατηρεί το δικαίωμα επανεγγραφής του στην ίδια Σχολή κατά την αμέσως επόμενη και μόνο εκπαιδευτική περίοδο.

Άρθρο 11

Διάρκεια ωριαίας διδασκαλίας

1. Η διάρκεια της ωριαίας διδασκαλίας όλων των μαθημάτων καθορίζεται σε 45 λεπτά.

2. Μετά την είσοδο του διδάσκοντα στην αίθουσα διδασκαλίας δεν επιτρέπεται η είσοδος των σπουδαστών. Οι παρουσίες λαμβάνονται υποχρεωτικά ανά ώρα μαθήματος, με την έναρξη της ώρας και με ευθύνη του διδάσκοντα.

3. Δεν διενεργούνται μαθήματα κατά τις εορτές, τις επίσημες αργίες και τις διακοπές, καθώς επίσης και τις ημέρες τοπικών αργιών λόγω θρησκευτικών εορτών ή επετείων.

Άρθρο 12

Απαλλαγές μαθημάτων

1. Οι πτυχιούχοι των τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων της αλλοδαπής της παρ. 2 του αρ. 14 του ν. 710/1977, όπως κάθε φορά ισχύει, απαλλάσσονται εάν το επιθυμούν από την παρακολούθηση μαθημάτων που έχουν διδαχτεί, όπως αυτό προκύπτει από την αναλυτική βαθμολογία του πτυχίου τους, με απόφαση του Προϊσταμένου της Σχολής. Είναι όμως υποχρεωμένοι να παρακολουθούν τις επισκέψεις στα μουσεία, τους αρχαιολογικούς χώρους και τις εκπαιδευτικές εκδρομές και να εκπονούν τις εργασίες ξεναγησης.

2. Οι ανωτέρω σπουδαστές συμμετέχουν υποχρεωτικά στις γραπτές εξετάσεις τόσο για τα μαθήματα που παρακολούθησαν όσο και για τα μαθήματα που τυχόν απαλλάχτηκαν όπως επίσης και στις προφορικές διπλωματικές εξετάσεις.

Άρθρο 13

Απουσίες Σπουδαστών

1. Οι σπουδαστές απαλλάσσονται για απουσίες ανεξαρτήτως υπαιτιότητας μέχρι 10% επί του συνόλου των ωρών κάθε μαθήματος θεωρητικής διδασκαλίας, μέχρι 10% επί των διδασκαλιών κατά τις επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της έδρας της Σχολής και μέχρι 5% επί των ημερών εκπαιδευτικών εκδρομών.

2. Σπουδαστής, που δεν τηρεί αυστηρά το πρόγραμμα κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών εκδρομών, θεωρείται αδικαιολογήτως απών από την ή τις ημέρες αυτές της εκδρομής. Οι απουσίες αυτές συνυπολογίζονται στο όριο απουσιών της παραπάνω παραγράφου.

3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, άλλοι σοβαροί λόγοι που αποδεικνύονται από δημόσια έγγραφα) με απόφαση του Προϊσταμένου της Σχολής τα προαναφερθέντα όρια απουσιών μπορούν να αυξάνονται κατά 5%.

4. Σπουδαστής που υπερβαίνει τα καθορισμένα όρια απουσιών τόσο στα μαθήματα (θεωρητική διδασκαλία και διδασκαλία κατά τις επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της έδρας της Σχολής) όσο και στις εκπαιδευτικές εκδρομές απορρίπτεται, διατηρεί όμως το δικαίωμα επανεγγραφής του στην ίδια Σχολή κατά την αμέσως επόμενη εκπαιδευτική περίοδο και μόνο για μια φορά, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης του Προϊσταμένου της Σχολής.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις Σπουδαστών

1. Οι σπουδαστές κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους υποχρεούνται:

α) Στην επιμελή και τακτική παρακολούθηση όλου του εκπαιδευτικού προγράμματος.

β) Στη συμμετοχή στις γραπτές και διπλωματικές προφορικές εξετάσεις.

γ) Στην πιστή εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού καθώς και του Κανονισμού Λειτουργίας της Βιβλιοθήκης.

δ) Στην ευπρεπή συμπεριφορά προς τον Προϊστάμενο της Σχολής Ξεναγών, τους διδάσκοντες, τους συναδέλφους τους και το λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 15

Πειθαρχικές ποινές Σπουδαστών

1. Η παράβαση εκ μέρους σπουδαστή της Σχολής οποιασδήποτε υποχρέωσης του, που απορρέει από τον παρόντα Κανονισμό, συνεπάγεται, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής, την προσωρινή ή οριστική αποβολή του από την Σχολή. Η καθ' υποτροπή τέλεση της ίδιας παράβασης συνεπάγεται πάντοτε την οριστική αποβολή του.

2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ύστερα από σχετική πρόταση του

Προϊσταμένου της Σχολής, αφού προηγουμένως κληθεί σε έγγραφη απολογία ο σπουδαστής.

Άρθρο 16

Αποφοίτηση -Τίτλοι Σπουδών

1. Στους σπουδαστές που έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στις γραπτές και προφορικές διπλωματικές εξετάσεις του άρθρου 10 της απόφασης αυτής χορηγείται Δίπλωμα με το οποίο μπορούν να αποκτήσουν βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού για όλη την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 710/1977, όπως ισχύει.

2. Τα διπλώματα υπογράφονται από τον Υπουργό Τουρισμού και τον Προϊστάμενο της Σχολής.

Άρθρο 17

Προϊστάμενος Σχολής Ξεναγών

Ο Προϊστάμενος της Σχολής Ξεναγών έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Είναι υπεύθυνος για τη διοικητική λειτουργία της Σχολής Ξεναγών.

β) Είναι υπεύθυνος για την πιστή εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας.

γ) Παραλαμβάνει την αλληλογραφία της Σχολής και είναι υπεύθυνος για τη σωστή και ομαλή λειτουργία της καθώς και για κάθε άλλη εκδήλωση που έχει σχέση με αυτήν.

δ) Συνεργάζεται με την Κεντρική Υπηρεσία για τη ρύθμιση κάθε σχετικού με τη λειτουργία της Σχολής θέματος.

ε) Συγκαλεί τους διδάσκοντες για τον συντονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος.

ζ) Οργανώνει, παρακολουθεί και κατευθύνει, σε συνεννόηση με τους διδάσκοντες εκπαιδευτικούς, τις εκπαιδευτικές εκδρομές της Σχολής.

η) Συντάσσει τον Κανονισμό λειτουργίας της Βιβλιοθήκης.

θ) Εισηγείται την επιβολή πειθαρχικών ποινών σε σπουδαστές και επιλαμβάνεται άλλων θεμάτων σχετικών με την ομαλή λειτουργία της Σχολής.

Άρθρο 18

Διδακτικό Προσωπικό

1. Το διδακτικό προσωπικό των Σχολών Ξεναγών προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3105/2003, όπως ισχύει.

2. Είναι δυνατή η ανάθεση πέραν του ενός μαθήματος σε έναν διδάσκοντα καθηγητή.

3. Οι διδάσκοντες στις Σχολές Ξεναγών υποχρεούνται:

α) Να εφαρμόζουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής.

β) Να συνεργάζονται με τον Προϊστάμενο και τους λοιπούς εκπαιδευτικούς της Σχολής για τον καλύτερο συντονισμό και την αποτελεσματική υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος.

γ) Να πραγματοποιούν τις γραπτές εξετάσεις των σπουδαστών.

δ) Να παραδίδουν τη βαθμολογία των γραπτών εξετάσεων το αργότερο σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.

ε) Να συμμετέχουν και να διδάσκουν στις προβλεπόμενες από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις στα μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους της έδρας της Σχολής, εφόσον διδάσκουν σχετικό με αυτές, μάθημα.

στ) Να υποβάλλουν προς έγκριση στην Επιστημονική Επιτροπή εκπαιδευτικό υλικό του γνωστικού τους αντικείμενου, για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του μαθήματος που διδάσκουν (τουλάχιστον δύο (2) συγγράμματα ανά μάθημα).

5. Οι διδάσκοντες στις Σχολές Ξεναγών δύνανται:

α) να υποβάλλουν προτάσεις για κάθε θέμα σχετικό με το γνωστικό τους αντικείμενο και τη Σχολή γενικότερα, που δεν προβλέπεται στον παρόντα Κανονισμό.

β) να εισηγούνται στον Προϊστάμενο της Σχολής την επιβολή πειθαρχικής ποινής σε σπουδαστή.

Άρθρο 19

Τηρούμενα αρχεία παρακολούθησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

1. Η Γραμματεία κάθε Σχολής τηρεί για την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος και της σπουδαστικής κατάστασης των φοιτούντων τα παρακάτω αρχεία, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

A. Σπουδαστές

1. Μητρώο σπουδαστών το οποίο περιλαμβάνει τα Ατομικά Δελτία Σπουδαστών στα οποία καταχωρούνται όλα τα στοιχεία φοίτησης τους, ήτοι:

α) Στοιχεία Δελτίου ταυτότητας.

β) Στοιχεία εισαγωγής στη Σχολή (ημερομηνία έναρξης και λήξης εκπαιδευτικής περιόδου, απόφαση επικύρωσης αποτελεσμάτων εισαγωγής, μόρια εισαγωγής του σπουδαστή και γλώσσα/ες εισαγωγής).

γ) Στοιχεία επίδοσης, (γραπτή βαθμολογία όλων των μαθημάτων, τίτλος και αξιολόγηση εργασιών ξενάγησης, γενικός μέσος όρος βαθμολογίας, αξιολόγηση στις διπλωματικές προφορικές εξετάσεις).

2. Απουσιολόγια, όπου καταχωρούνται αναλυτικά οι απουσίες στις ώρες θεωρητικής διδασκαλίας, στις επισκέψεις στα μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής και στις εκπαιδευτικές εκδρομές.

3. Βιβλίο κυρώσεων.

4. Βιβλίο αντιγράφων τίτλων σπουδών (Διπλωμάτων).

B. Διδάσκοντες

α) Παρουσιολόγιο διδασκόντων.

β) Βιβλίο διδασκόμενης ύλης, στα οποία καταχωρείται από τον διδάσκοντα συνοπτική καταγραφή του θέματος διδασκαλίας κατά τη θεωρητική διδασκαλία, τις επισκέψεις στα μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής και τις εκπαιδευτικές εκδρομές.

Άρθρο 20

Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή της απόφασης αυτής, οι επιτυχόντες στις εξετάσεις ξένων γλωσσών του διαγωνισμού για την εισαγωγή σπουδαστών στις Σχολές Ξεναγών Αθήνας και Θεσσαλονίκης του πρώην ΟΤΕΚ, που

προκηρύχθηκε με την υπ' αρ. 206/Συνεδρ.15Π/13.7.2012 απόφαση Δ.Σ. ΟΤΕΚ, δύνανται να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής χωρίς την υποχρέωση προσκόμισης δικαιολογητικών απόδειξης της άριστης γνώσης ξένων γλωσσών. Οι γλώσσες στις οποίες έχουν επιτύχει στις εισαγωγικές εξετάσεις του ΟΤΕΚ (επικύρωση αποτελεσμάτων με την υπ' αρ. 22/Συνεδρ.2η/9.1.2013 απόφαση ΟΤΕΚ) μοριοδοτούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 και 8 της απόφασης αυτής.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή της απόφασης αυτής, σπουδαστές για τους οποίους είχε εγκριθεί από το Δ.Σ. του πρώην ΟΤΕΚ το δικαίωμα επανεγγραφής για την εκπαιδευτική περίοδο 2012-2015, εγγράφονται στη Σχολή Ξεναγών κατά παρέκκλιση της διαδικασίας επιλογής του άρθρου 8 της απόφασης αυτής.

Άρθρο 21

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως παύει να ισχύει κάθε

προηγούμενος Κανονισμός Λειτουργίας των Σχολών Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού.

2. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό, αρμόδιος να αποφασίζει είναι ο Υπουργός Τουρισμού.

Άρθρο 22

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2017

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός
Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

Τουρισμού

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

